

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ

2004

2009

Έγγραφο συνόδου

A6-0182/2008

13.5.2008

ΕΚΘΕΣΗ

σχετικά με το μέλλον των νέων γεωργών στο πλαίσιο της σημερινής μεταρρύθμισης της ΚΓΠ (2007/2194(INI))

Επιτροπή Γεωργίας και Ανάπτυξης της Υπαίθρου

Εισηγητής: Donato Tommaso Veraldi

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Σελίδα

ΠΡΟΤΑΣΗ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ.....	3
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΤΗΣ ΤΕΛΙΚΗΣ ΨΗΦΟΦΟΡΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ	20

ΠΡΟΤΑΣΗ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με το μέλλον των νέων γεωργών στο πλαίσιο της σημερινής μεταρρύθμισης της ΚΓΠ
(2007/2194(INI))

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 17ης Ιανουαρίου 2001 σχετικά με την κατάσταση και τις προοπτικές των νέων γεωργών στην Ευρωπαϊκή Ένωση¹,
 - έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΚ) 1698/2005 του Συμβουλίου, της 20ής Σεπτεμβρίου 2005, για τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ)²,
 - έχοντας υπόψη τη στρατηγική της Λισαβόνας, που αποσκοπεί στην ανάδειξη της Ευρώπης ως της πιο ανταγωνιστικής και της πιο δυναμικής οικονομίας της γνώσης παγκοσμίως έως το 2010,
 - έχοντας υπόψη τα αποτελέσματα της δημόσιας ακρόασης που διοργάνωσε το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο στις 26 Φεβρουαρίου 2008,
 - έχοντας υπόψη το άρθρο 45 του Κανονισμού του,
 - έχοντας υπόψη την έκθεση της Επιτροπής Γεωργίας και Ανάπτυξης της Υπαίθρου (A6-0182/2008),
- A. λαμβάνοντας υπόψη ότι η στρατηγική του Γκέτεμποργκ θέτει προτεραιότητες όσον αφορά την ανταγωνιστικότητα και τη βιωσιμότητα της ευρωπαϊκής οικονομίας και ότι οι νέοι γεωργοί μπορούν να διαδραματίσουν θεμελιώδη ρόλο στην επίτευξη των στόχων της,
- B. λαμβάνοντας υπόψη το ευρωπαϊκό πρότυπο πολυλειτουργικής γεωργίας και την ικανότητά του να δημιουργεί βιώσιμη ανάπτυξη των γεωργικών εκτάσεων, χάρη στη διάσπαρτη παρουσία γεωργικών εκμεταλλεύσεων,
- Γ. λαμβάνοντας υπόψη ότι με την προώθηση της μεταρρυθμιστικής διαδικασίας της ΚΓΠ δόθηκαν νέες ευκαιρίες σε νέους αγρότες όσον αφορά πολλές πτυχές της διαδικασίας εγκατάστασης και ανάπτυξης επιχειρήσεων αλλά και ότι οι εν λόγω προοπτικές δεν έχουν ενιαίο χαρακτήρα στο ευρωπαϊκό έδαφος, γεγονός το οποίο καθιστά δύσκολη μια κοινοτική στρατηγική προσέγγιση,
- Δ. λαμβάνοντας υπόψη ότι, σύμφωνα με τα αριθμητικά στοιχεία της Eurostat από το 2003, μόνο το 7% των γεωργών της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι κάτω των 35 ετών και ότι αυτό το ποσοστό φθίνει, ενώ η παραγωγή τροφίμων θα πρέπει να συνεχίσει να αυξάνεται· εκφράζει επίσης τη λύπη του για την έλλειψη πρόσφατων και λεπτομερών

¹ ΕΕ C 262, της 18.9.2001, σελ. 153.

² ΕΕ L 277, της 21.10.2005, σελ. 1.

στατιστικών για τον αριθμό των νέων γεωργών και την θέση τους στην Ευρωπαϊκή Ένωση,

- E. λαμβάνοντας υπόψη ότι η επικείμενη αναθεώρηση της κοινής γεωργικής πολιτικής (ΚΓΠ), ο «υγειονομικός έλεγχος», προσφέρει μια ευκαιρία για την βελτίωση του προσανατολισμού της ενίσχυσης στους νέους γεωργούς που δεν πρέπει να χαθεί,
- ΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη την ανάγκη εγκατάστασης των νέων, με αειφόρο και βιώσιμο τρόπο, για την αντιμετώπιση των προκλήσεων όπως η επισιτιστική και ενεργειακή ασφάλεια της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η ανάπτυξη και η απασχόληση σε όλα τα ευρωπαϊκά γεωργικά εδάφη, καθώς και η βιώσιμη και διαρκής διαχείριση του αγροτικού χώρου,
- Z. λαμβάνοντας υπόψη την ανάγκη μιας πολυλειτουργικής προσέγγισης και του ότι είναι σκόπιμο να διασφαλισθεί ιδιαίτερα, μια πολιτική στήριξης των νέων γεωργών,
- H. λαμβάνοντας υπόψη ότι είναι πρωταρχικής σημασίας, για τις αγροτικές περιοχές, οι νέοι να γίνονται ιδιοκτήτες γεωργικών εκμεταλλεύσεων, δεδομένου ότι η γεωργία αποτελεί πάντα το θεμελιώδες στήριγμα της οικονομικής δραστηριότητας και του κοινωνικού ιστού στην πλειονότητα αυτών των περιοχών,
- Θ. λαμβάνοντας υπόψη ότι κατά τα φαινόμενα πρέπει απαραιτήτως και επειγόντως να θεσπιστεί μια ευρωπαϊκή στρατηγική ενθάρρυνσης της εκπαίδευσης και της κατάρτισης των νέων γεωργών σε νέες επιχειρηματικές μεθόδους,
- I. λαμβάνοντας υπόψη την ισχυρή δυναμική των νέων επιχειρηματιών στη διαδικασία λήψης αποφάσεων, το ριψοκίνδυνο χαρακτήρα τους, την ικανότητα αναζήτησης συνεργιών, συμπληρωματικότητας και εφαρμογής επιλογών σχεδιασμού με υψηλό περιεχόμενο καινοτομίας, πέραν των συνηθισμένων γεωργικών πρακτικών,
- ΙΑ. λαμβάνοντας υπόψη ότι, αν και οι διάφορες πολιτικές υπέρ των νέων επιχειρηματιών συνεισφέρουν στο να δοθεί ώθηση στην ευρωπαϊκή γεωργία, η εναλλαγή των γενεών των ιδιοκτητών γεωργικών εκμεταλλεύσεων εξακολουθεί να αποτελεί μία από τις προκλήσεις που πρέπει να αντιμετωπιστούν στην Ευρωπαϊκή Ένωση,
- ΙΒ. διαπιστώνοντας τις συσσωρευόμενες δυσκολίες για τους νέους επιχειρηματίες του γεωργικού τομέα, όπως το υψηλό κόστος εγκατάστασης, το υψηλό επίπεδο χρέους και η έλλειψη διαθέσιμων εκμεταλλεύσεων και ειδικής κατάρτισης· παρατηρώντας επίσης ότι η γεωργική πολιτική επιβάλλει ολοένα και περισσότερες περιφερειακές υποχρεώσεις στους επιχειρηματίες, κυρίως όσον αφορά το περιβάλλον, την υγεία και την ευζωία των ζώων, την επισιτιστική ασφάλεια και τη διατήρηση του φυσικού τοπίου,
- ΙΓ. λαμβάνοντας υπόψη ότι ένα από τα απαραίτητα στοιχεία για την επίτευξη των στόχων που έχουν καθορισθεί από τη στρατηγική της Λισαβόνας είναι ένας νέος και δυναμικός γεωργικός τομέας,
- ΙΔ. λαμβάνοντας υπόψη ότι, με τον νέο κανονισμό σχετικά με τη στήριξη της ανάπτυξης της υπαίθρου θα καταστεί δυνατός ένας προγραμματισμός που θα καλύπτει χρονικό

διάστημα έως την 31η Δεκεμβρίου 2013,

- ΙΕ. διαπιστώνοντας ότι το έδαφος της Ευρωπαϊκής Ένωσης αποτελείται, σε ποσοστό 92%, από γεωργικές περιοχές, ενώ ο πληθυσμός είναι πλέον διαιρεμένος μεταξύ πόλεων και υπαίθρου,
- ΙΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η εναλλαγή των γενεών είναι απαραίτητη για να διατηρηθεί στο μέλλον η υψηλή ποιότητα των ευρωπαϊκών τροφίμων, η επισιτιστική ασφάλεια και η αυτάρκεια της Ευρωπαϊκής Ένωσης,
1. επιβεβαιώνει ότι ένας από τους στόχους της μεταρρυθμισμένης ΚΓΠ πρέπει να είναι η διασφάλιση της καλύτερης ανανέωσης των γενεών γεωργών και ότι, για να επιτευχθεί αυτό, τα μέσα του πρώτου και του δεύτερου πυλώνα –υπέρ μιας βιώσιμης γεωργίας και ενός ανεπτυγμένου γεωργικού κόσμου αντίστοιχα– είναι όλως ιδιαιτέρως συμπληρωματικά·
 2. επιβεβαιώνει ότι η προώθηση της εναλλαγής των γενεών γεωργών είναι αναγκαία για την αντιμετώπιση των επισιτιστικών, ενεργειακών, περιβαλλοντικών και εδαφικών προκλήσεων στις οποίες πρέπει να ανταποκριθεί η ευρωπαϊκή γεωργία στο παρόν και στο μέλλον· θεωρεί αδύνατη την αντιμετώπιση του συνόλου των προκλήσεων αυτών, σε συνδυασμό με τις προσδοκίες της κοινωνίας, χωρίς μια ισχυρή γεωργία και χωρίς πολυάριθμους γεωργούς στην Ένωση·
 3. επισημαίνει ότι η διεύρυνση της ΕΕ με νέα κράτη μέλη ενίσχυσε τις πολιτιστικές διαφορές και, ως εκ τούτου, την ποικιλομορφία των προϊόντων και αποτελεί μια αξιόλογη ευκαιρία για αύξηση της ανταγωνιστικότητας της ευρωπαϊκής γεωργίας δίνοντας έμφαση στη συνεχή καινοτομία και την ποιότητα των κοινοτικών προϊόντων με έμφαση στην πολιτική ποιότητας και δίνοντας μεγαλύτερη προσοχή στις επιδόσεις των παραγωγών στον σημαντικό τομέα της ασφάλειας των τροφίμων·
 4. είναι της γνώμης ότι τα μέτρα στήριξης των νέων γεωργών πρέπει να εκπονηθούν και να τεθούν σε εφαρμογή λαμβάνοντας ιδιαιτέρως υπόψη την κατάσταση των νέων επιχειρηματιών στα νέα κράτη μέλη·
 5. καλεί ως εκ τούτου την Επιτροπή να υποβάλει προτάσεις με στόχο τη θέσπιση ενός ευρωπαϊκού σήματος ποιότητας, το οποίο θα επιτρέπει στους καταναλωτές να αναγνωρίζουν εύκολα τα προϊόντα που παράγονται σύμφωνα με τους ισχύοντες αυστηρούς κανόνες για το περιβάλλον, την ευζωία των ζώων και την ασφάλεια των τροφίμων στην Ευρώπη·
 6. παρατηρεί ότι, στο πλαίσιο της ποιότητας, πρέπει να αποτελεί στόχο η ποικιλομορφία της παραγωγής και των προϊόντων·
 7. παρατηρεί ότι η βασική προϋπόθεση για την ανανέωση της ομάδας επιχειρηματιών του γεωργικού τομέα έγκειται στην πρόσβαση σε γη, λαμβανομένου υπόψη του υψηλού κόστους της τελευταίας·
 8. εκτιμά ότι, στο μέλλον, η ΚΓΠ πρέπει να έχει ως στόχο την κατάργηση των εμποδίων στα οποία προσκρούουν επί του παρόντος οι νέοι προκειμένου να αποκτήσουν

πρόσβαση στη γεωργική δραστηριότητα, καθορίζοντας ως μία από τις προτεραιότητές της την εναλλαγή των γενεών·

9. ζητεί, επιπλέον, να ενταθούν οι προσπάθειες επεξήγησης στο κοινό του ευρωπαϊκού γεωργικού προτύπου και των αυστηρών κανόνων του σχετικά με το περιβάλλον, την ευζωία των ζώων και την ασφάλεια των τροφίμων·
10. θεωρεί ότι η εγκατάσταση νέων ιδρυτών ή διαδόχων γεωργικών επιχειρήσεων αποτελεί σημαντικό πλεονέκτημα για τη διευρυμένη Ένωση·
11. επισημαίνει ότι εξακολουθούν να υπάρχουν προβλήματα που συνδέονται με τις υψηλές δαπάνες εγκατάστασης, μεταξύ των οποίων η τιμή πώλησης ή μίσθωσης εγγείου ιδιοκτησίας, καθώς και με την ανάγκη συνεχούς επένδυσης σε υλικά κεφάλαια και ανθρώπινους πόρους προκειμένου να επιτευχθεί το καλύτερο δυνατό επίπεδο τεχνολογικής καινοτομίας και εφοδιασμού, υπογραμμίζει ωστόσο ότι, προκειμένου να βελτιωθεί το επίπεδο τεχνολογικής καινοτομίας και εφοδιασμού, δεν αρκεί η αγορά εξοπλισμού και μηχανημάτων και ότι για αυτή τη βελτίωση είναι αναγκαία η έρευνα και η πρόσβαση στα αποτελέσματα της έρευνας·
12. ζητεί από την Επιτροπή να υποστηρίξει τα κράτη μέλη στη δημιουργία μιας τράπεζας γαιών η οποία θα πρέπει να δημιουργηθεί βάσει των εκτάσεων που θα ελευθερωθούν από την πρόωρη συνταξιοδότηση· θεωρεί σημαντική τη θέσπιση ενισχύσεων για την από κοινού απόκτηση μηχανημάτων και εξοπλισμού που δεν χρησιμοποιούνται συχνά από κάθε μεμονωμένο αγρότη·
13. ζητεί την επανεξέταση της ενίσχυσης για εγκατάσταση, η οποία έχει παραμείνει στο ίδιο επίπεδο από τότε που καθιερώθηκε και δεν φαίνεται να ανταποκρίνεται πλέον στις ανάγκες των γεωργών·
14. υπογραμμίζει τη σημασία του ζητήματος της εγγείου ιδιοκτησίας στα προβλήματα εγκατάστασης των νέων γεωργών, και ζητεί από την Επιτροπή να μελετήσει αυτό το φαινόμενο της σημαντικής αύξησης της τιμής των γαιών, η οποία οφείλεται εν μέρει στην αστική πίεση και την κερδοσκοπία·
15. συνιστά την ανάπτυξη μέσων που θα επιτρέπουν να δοθεί προτεραιότητα, όσον αφορά τη μεταβίβαση των γεωργικών εκτάσεων, στους νέους γεωργούς που εγκαθίστανται έναντι των αγροτών που επεκτείνουν την εκμετάλλευσή τους, κυρίως μέσω ενός μηχανισμού πρόωρης συνταξιοδότησης, ενίσχυσης για τη μελλοντική αγορά γης, ενός μηχανισμού προοδευτικής εγκατάστασης και μίσθωσης τμήματος των εκτάσεων·
16. επισημαίνει την ανάγκη να βελτιωθεί η αποτελεσματικότητα των πολιτικών στήριξης της εγκατάστασης νέων γεωργών και τη σημασία να προβλεφθούν περαιτέρω κριτήρια προτεραιότητας στις κλίμακες επιλογής, λαμβάνοντας υπόψη αντικειμενικά χαρακτηριστικά·
17. καλεί την Επιτροπή να προτείνει, στο νομοθετικό σχέδιό της σχετικά με τον «υγειονομικό έλεγχο», να συμπεριληφθούν στον αριθμό των υποχρεωτικών μέτρων που περιλαμβάνει ο προγραμματισμός των κρατών μελών, οι ενισχύσεις υπέρ των νέων γεωργών που προβλέπονται στη νομοθεσία σχετικά με την ανάπτυξη της υπαίθρου, οι

οποίες θα πρέπει επίσης να συνοδεύονται από μια αύξηση του ποσού των
πριμοδοτήσεων για εγκατάσταση·

18. εκτιμά ότι τα μέτρα στήριξης των νέων γεωργών πρέπει να ευνοούν επίσης τους νεοεισερχόμενους, καθώς αυτοί μπορούν να αποτελέσουν πολύτιμη πηγή ανανέωσης για την ευρωπαϊκή γεωργία· υπογραμμίζει κατά συνέπεια ότι οι ενισχύσεις θα πρέπει να προορίζονται κυρίως για τους νέους επιχειρηματίες και όχι για εκείνους που σταματούν τη δραστηριότητά τους· υπογραμμίζει ότι τα μέτρα στήριξης υπέρ της ανάληψης μιας εκμετάλλευσης δεν πρέπει να προκαλούν στρεβλώσεις του ανταγωνισμού ως προς τους νεοεισερχόμενους σε σχέση με τα παιδιά των γεωργών·
19. σημειώνει ότι, προκειμένου να αποφευχθεί η απερίμωση των μειονεκτουσών γεωργικών περιοχών και συνεπώς να επιδιωχθεί ο στόχος της εδαφικής συνοχής της Ένωσης, είναι εξαιρετικά σημαντικό να ευνοηθεί η εγκατάσταση νέων γεωργών σε περιοχές με μόνιμο φυσικό μειονέκτημα όπως οι νησιωτικές και ορεινές περιοχές όπου το κόστος των έργων διαμόρφωσης, κατασκευής κτιρίων και προσβασιμότητας είναι πιο υψηλό και όπου είναι συχνά απαραίτητη η διαφοροποίηση των δραστηριοτήτων ούτως ώστε να επιτευχθεί ένα επαρκές επίπεδο βιωσιμότητας·
20. καλεί την Επιτροπή να διεξαγάγει έρευνα σχετικά με την αποτελεσματικότητα και την προστιθέμενη αξία των διαφόρων εθνικών και ευρωπαϊκών μέτρων που απευθύνονται στους νέους γεωργούς και να υποβάλει έκθεση σχετικά με αυτό το θέμα την 1η Ιουλίου 2009·
21. διαπιστώνει ότι μια μεγάλη μερίδα νέων γεωργών θεωρεί ότι οι ενισχύσεις επενδύσεων και οι επιδοτήσεις επιτοκίου αποτελούν τα πιο αποτελεσματικά μέσα για την τόνωση του επιχειρηματικού πνεύματος και για την ενίσχυση της ανταγωνιστικής τους θέσης· καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να αφιερώσουν στα μέσα αυτά τη δέουσα προσοχή·
22. ζητεί από την Επιτροπή να εκπονήσει μελέτη σχετικά με τις επιπτώσεις των δικαιωμάτων παραγωγής, των δικαιωμάτων ενιαίας ενίσχυσης ή των δικαιωμάτων πριμοδότησης στην εγκατάσταση των νέων γεωργών, καθότι το σύνολο αυτών των μηχανισμών προκαλεί συχνές συγκρούσεις μεταξύ των γενεών οι οποίες μεθερμηνεύονται σε δυσχερέστερη πρόσβαση σε αυτά τα δικαιώματα για τους νέους που επιθυμούν να ασχοληθούν με τη γεωργία· είναι της γνώμης ότι η Επιτροπή θα πρέπει να αξιοποιήσει όλα τα συμπεράσματα που προκύπτουν σχετικά με τη διαχείριση της ΚΓΠ προκειμένου να αυξήσει τις ικανότητες των νέων προς εγκατάσταση·
23. παρατηρεί ότι προκειμένου να ληφθεί πληρέστερα υπόψη η αύξηση των δαπανών ανάληψης των εκμεταλλεύσεων και των δυσκολιών εγκατάστασης σε ευαίσθητα εδάφη, πρέπει να αυξηθεί το ανώτατο κοινοτικό όριο των ενισχύσεων σε 55.000 ευρώ και να παραταθεί από τρία σε πέντε έτη η διάρκεια προσαρμογής προς τα πρότυπα μετά την εγκατάσταση·
24. επισημαίνει ότι η γεωργική δραστηριότητα είναι πολύ συχνά η τελευταία δραστηριότητα που ασκείται στις περιοχές της υπαίθρου και είναι συνεπώς απαραίτητο να θεσπιστούν μέτρα παροχής κινήτρων για την εγκατάσταση νέων γεωργών αλλά και ότι θα πρέπει, πέραν της βιωσιμότητας της εκμετάλλευσής τους, να ληφθεί μέριμνα

ώστε το περιβάλλον της υπαίθρου να καταστεί βιώσιμο διευκολύνοντας την ίση πρόσβαση στις δημόσιες υπηρεσίες (ταχυδρομεία, σχολεία, μέσα μαζικής μεταφοράς, υπηρεσίες υγείας κ.λπ.) και τη διατήρηση υπηρεσιών για το κοινό (εμπόριο και βιοτεχνία, υποδομές υποδοχής για παιδιά νηπιακής ηλικίας και ηλικιωμένους, κοινωνικές κατοικίες και ενοικιαζόμενες κατοικίες κ.λπ.) και χώρων κοινωνικής συναναστροφής που καθιστούν δυνατή την έξοδο από την απομόνωση (καφετέριες, πολιτιστικά κέντρα, αθλητικά κέντρα κ.λπ.)·

25. υπογραμμίζει ότι είναι σκόπιμο να αναπτυχθούν μέσα τα οποία θα επιτρέπουν στους νέους γεωργούς να απουσιάζουν από την εκμετάλλευσή τους λόγω εκπαιδευτικών σεμιναρίων, αδειών, γεννήσεων, κ.λπ.·
26. επισημαίνει με ικανοποίηση την ευκαιρία να εξαρτάται, σε εκούσια βάση, η χορήγηση της πριμοδότησης για την εγκατάσταση των νέων γεωργών, ακόμη και εάν πρόκειται για μερική εγκατάσταση, από ένα επιχειρησιακό σχέδιο, ως μέσο για να καταστεί δυνατή, με την πάροδο του χρόνου, η ανάπτυξη των γεωργικών και άλλων δραστηριοτήτων τους που συνδέονται με το περιβάλλον της υπαίθρου, στις νέες εκμεταλλεύσεις·
27. συνιστά στο πλαίσιο του συστήματος παροχής κινήτρων για εγκατάσταση να προβλεφθούν μέτρα ενθάρρυνσης των ιδιοκτητών που ενοικιάζουν εκμεταλλεύσεις σε νέους γεωργούς ή/και ενισχύσεις ενοικίου που να μπορούν να παραταθούν έως το δέκατο έτος μετά την εγκατάσταση·
28. υπογραμμίζει τη δυσκολία πρόσβασης σε χρηματοδότηση που αντιμετωπίζει ένας νέος γεωργός που επιθυμεί να εγκατασταθεί και τη χρησιμότητα της πρακτικής των επιδοτούμενων δανείων η οποία επιτρέπει στους νέους γεωργούς να ολοκληρώσουν επιτυχώς το σχέδιο εγκατάστασής τους και να διασφαλίσουν τη βιωσιμότητά του αποφεύγοντας ένα υπέρογκο χρέος·
29. επισημαίνει ότι λόγω του υψηλού ποσοστού χρέωσής τους και του μεγάλου ύψους των δαπανών εγκατάστασης, οι νέοι γεωργοί αντιμετωπίζουν μεγάλες δυσκολίες προκειμένου να επιτύχουν μια καλή ανταγωνιστική θέση· ζητεί κατά συνέπεια από την Επιτροπή και από τα κράτη μέλη να εξεύρουν νέες λύσεις σε αυτά τα συγκεκριμένα προβλήματα·
30. κρίνει σκόπιμο να ευνοηθεί η δραστηριότητα των νέων γεωργών θεσπίζοντας μια διαφανή και απλουστευμένη κανονιστική ρύθμιση, και μειώνοντας κατ' αυτόν τον τρόπο τα συναφή κόστη·
31. εκτιμά, ως εκ τούτου, ότι τα κράτη μέλη και οι περιφερειακές αρχές θα πρέπει να εξετάσουν τις δυνατότητες θέσπισης, ή βελτίωσης, μηχανισμών που θα επιτρέπουν την προσφορά στους νέους γεωργούς ενός κεφαλαίου εκκίνησης με προνομιακό επιτόκιο·
32. εκφράζει συγχρόνως τη λύπη του για την επιρροή στοιχείων κερδοσκοπικού και συγχρόνως διαρθρωτικού χαρακτήρα που δεν επιτρέπουν την κατάλληλη εκμετάλλευση των παραγόντων γη, εργασία και κεφάλαιο, όπως οι εγγυήσεις για πρόσβαση στις πιστώσεις, τα υψηλά επιτόκια, τα εμπόδια νομικού και φορολογικού χαρακτήρα και οι κοινωνικές καθώς και οι διοικητικές επιβαρύνσεις και θεωρεί απαραίτητο να ληφθούν

κατάλληλα πολιτικά μέτρα για την εξάλειψη των παρεκκλίσεων και των δυσλειτουργιών που προκαλούν στρεβλώσεις του ανταγωνισμού·

33. καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να θεσπίσουν νέα (φορολογικά) μέτρα προκειμένου να βοηθήσουν τους νέους γεωργούς να υπομείνουν το βάρος των τόκων που υποχρεούνται να καταβάλουν μετά την αγορά των εκμεταλλεύσεών τους· ζητεί από την Επιτροπή να υποβάλει συγκεκριμένες προτάσεις προς αυτήν την κατεύθυνση στο πλαίσιο της μεταρρύθμισης της ΚΓΠ·
34. ζητεί η εκπόνηση ορισμένων μέτρων υπέρ των νέων γεωργών να καταστεί υποχρεωτική διάταξη εντός των ενεργειών που προβλέπονται στο πλαίσιο του Άξονα 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005 με στόχο τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας του γεωργικού τομέα·
35. επαναλαμβάνει ότι τα μέτρα ανάπτυξης της υπαίθρου πρέπει να απευθύνονται άμεσα στους γεωργούς·
36. εκτιμά ότι η Επιτροπή πρέπει να αναλύσει τις ειδικές χρηματοδοτικές ενισχύσεις υπέρ των νέων γεωργών βάσει των αξόνων II και III της πολιτικής για την ανάπτυξη της υπαίθρου, κυρίως όσον αφορά την κοινωνική υποδομή και τη βελτίωση της συμμετοχής των νέων των αγροτικών περιοχών στην αγορά εργασίας·
37. ζητεί να αυξηθούν οι πριμοδοτήσεις εγκατάστασης υπέρ των γεωργών που ασκούν πολυλειτουργικές (γεωργικές και άλλες) δραστηριότητες, προκειμένου οι νέοι γεωργοί που ασκούν αποκλειστικά γεωργικές δραστηριότητες ή που τις συμπληρώνουν με άλλα εισοδήματα τα οποία εισπράττουν στο πλαίσιο της υπαίθρου να μπορούν να έχουν πρόσβαση στις πριμοδοτήσεις πρώτης εγκατάστασης·
38. ζητεί από τα κράτη μέλη να επιτρέπουν στους νέους ιδιοκτήτες, άνδρες και γυναίκες, που βρίσκονται σε επισφαλή κατάσταση, να έχουν πρόσβαση στις πριμοδοτήσεις πρώτης εγκατάστασης τις οποίες χρειάζονται προκειμένου να προσαρμόσουν την εκμετάλλευσή τους, είτε ασκώντας γεωργικές δραστηριότητες, είτε συμπληρώνοντάς τις με άλλα εισοδήματα, κατά τρόπον ώστε να διασφαλίζουν ένα μέσο επίπεδο διαβίωσης από την άποψη του διαθέσιμου εισοδήματος και της εργασίας·
39. εκτιμά ότι οι νέοι ευρωπαίοι γεωργοί θα πρέπει να μπορούν να ανταγωνιστούν επί ίσοις όροις εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης· ζητεί, ως εκ τούτου, μια συνετή αναθεώρηση, αλλά και εφαρμογή, του άρθρου 69 του κανονισμού αριθ. 1782/2003 του Συμβουλίου προκειμένου να αποτραπούν οι στρεβλώσεις του ανταγωνισμού στην ευρωπαϊκή εσωτερική αγορά·
40. ζητεί τη συμμόρφωση όλων των γεωργικών μέτρων και της ανάπτυξης της υπαίθρου προς τους στόχους που έχει καθορίσει η Ευρωπαϊκή Ένωση στο πλαίσιο της Στρατηγικής της Λισαβόνας, προκειμένου οι νέοι γεωργοί να μπορέσουν να ασκήσουν τη δραστηριότητά τους σε ένα δυναμικό οικονομικό περιβάλλον·
41. θεωρεί ότι θα ήταν σκόπιμο να ενθαρρυνθεί, στο πλαίσιο του υγειονομικού ελέγχου της ΚΓΠ, η σταθεροποίηση και η εξασφάλιση του γεωργικού εισοδήματος, απαραίτητη προϋπόθεση για την ανανέωση των γενεών στον τομέα της γεωργίας, μέσω της

θέσπισης σε ευρωπαϊκό επίπεδο καινοτόμων μέσων διαχείρισης κινδύνου και κρίσεων προκειμένου να αντιμετωπιστούν οι απρόοπτες καταστάσεις της αγοράς και η μεγαλύτερη αστάθεια των τιμών·

42. θεωρεί ότι έχει προτεραιότητα η επίτευξη μιας ουσιαστικής απλούστευσης και μιας μεγαλύτερης διαφάνειας κατά τη χρησιμοποίηση των μέσων και την εφαρμογή των μέτρων υπέρ των νέων επιχειρηματιών που αναπτύσσουν τις απαραίτητες γεωργικές δραστηριότητες προκειμένου να διασφαλίσουν τη βιωσιμότητα της εκμετάλλευσής τους, ακόμη και εάν τις συμπληρώνουν με άλλες δραστηριότητες που συνδέονται με το περιβάλλον της υπαίθρου·
43. παρατηρεί ότι δεν θα πρέπει να βρεθούν σε μειονεκτική θέση οι γεωργοί μέσης ηλικίας οι οποίοι θα είναι μεν ακόμη ενεργοί μεσοπρόθεσμα όμως δεν θεωρούνται πλέον νέοι γεωργοί και βρίσκονται και αυτοί αντιμέτωποι με νέες προκλήσεις·
44. υπογραμμίζει ότι, προκειμένου να επιτραπεί στους «επιχειρηματίες του μέλλοντος» να ανταποκριθούν στις επαχθείς απαιτήσεις που θα τους επιβληθούν, είναι αναγκαίο να ενισχυθεί συστηματικά το πρόγραμμα διδασκαλίας ούτως ώστε να διασφαλιστεί μια αποτελεσματική μεταφορά των γνώσεων της γεωπονικής έρευνας στον τομέα της γεωργίας·
45. θεωρεί ότι πρέπει να εξεταστεί το ενδεχόμενο, σε σχέση με τις διαδικασίες κληρονομιάς και διαδοχής, μιας νομοθεσίας που θα προσανατολίζεται στη διατήρηση της ενότητας της επιχείρησης, με στόχο την επίτευξη τόσο εξοικονομήσεων κλίμακας όσο και εξοικονομήσεων σε σχέση με τους σκοπούς, δεδομένου ότι πρέπει να διευκολυνθούν οι κληρονομικές μεταβιβάσεις που αφορούν πρόσωπα τα οποία δεν ανήκουν στον οικογενειακό κύκλο προκειμένου να διαφυλαχθούν οι εκμεταλλεύσεις και να επιτραπεί στους νέους επιχειρηματίες που έχουν κάνει γεωργικές σπουδές να γίνουν γεωργοί·
46. θεωρεί ότι οι εθνικοί μηχανισμοί πρόωρης συνταξιοδότησης θα πρέπει να ενεργοποιούνται μόνον εάν η εκμετάλλευση του γεωργού που εξέρχεται στη σύνταξη αναλαμβάνεται από νέο γεωργό, ή ότι θα πρέπει να προβλέπεται βελτιωμένη σύνταξη στον συνταξιοδοτούμενο γεωργό σε αυτήν την περίπτωση·
47. θεωρεί ότι τα συνολικά προγράμματα εγκατάστασης και ανάπτυξης των επιχειρήσεων πρέπει επίσης να λαμβάνουν υπόψη ειδικά μέτρα για την αναγνώριση του καθεστώτος των νέων επιχειρηματιών διασφαλίζοντας την ισότητα των κοινωνικών δικαιωμάτων μεταξύ των δύο φύλων· προς τούτο, είναι απαραίτητο να διατηρηθούν στις αγροτικές περιοχές δομές εξίσου αναγκαίες όπως οι βρεφονηπιακοί σταθμοί, τα νηπιαγωγεία και οι υπηρεσίες βοήθειας για τις μητέρες·
48. επισημαίνει ότι οι κοινωνικές και πολιτιστικές ιδιομορφίες και διαφορές αποτελούν βασικά στοιχεία στο πλαίσιο της πολιτικής αξιολόγησης των παραγωγών, καθώς και της ταύτισης με έναν συγκεκριμένο χώρο και της προηγμένης τεχνολογίας στους τρόπους παραγωγής όπως αποδεικνύεται από τη φήμη και την επιτυχία των γεωργικών προϊόντων προστατευόμενης γεωργικής ένδειξης ή των προϊόντων που φέρουν σήμανση·
49. τονίζει ότι η διατροφική παιδεία, της οποίας οι νέοι γεωργοί μπορούν να είναι οι

θεματοφύλακες, ευνοεί τη συνήθεια για μια ορθή διατροφή που αποβαίνει προς όφελος της ανθρώπινης υγείας και της κοινωνίας γενικότερα και επικροτεί θερμά πρωτοβουλίες όπως, επί παραδείγματι, το πρόγραμμα «Tellus» του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου των Νέων Γεωργών ή τα πιλοτικά διαπεριφερειακά προγράμματα όπως το πρόγραμμα «Schüler auf dem Bauernhof» (οι μαθητές στο αγρόκτημα).

50. επισημαίνει τη σημασία διάθεσης εξειδικευμένων πληροφοριών για τις διατροφικές επιστήμες και τη διαιτητική σε όλες τις μορφές εκπαιδευτικής δράσης·
51. κρίνει απαραίτητη την προώθηση του επαγγέλματος του γεωργού και των υπηρεσιών που προσφέρει στην κοινωνία επιπλέον της παραγωγικής του δραστηριότητας, και τούτο προκειμένου να προσελκύσει στο επάγγελμα περισσότερους νέους και κυρίως νέους οι οποίοι δεν προέρχονται από γεωργικό οικογενειακό περιβάλλον·
52. θεωρεί ότι η αναβάθμιση του επαγγέλματος του γεωργού εξαρτάται από την καλύτερη κοινοποίηση του περιεχομένου της ΚΓΠ στο ευρύ κοινό και συνεπώς στους καταναλωτές, όσον αφορά τις υγειονομικές και περιβαλλοντικές απαιτήσεις και τις απαιτήσεις ευζωίας των ζώων, τις προϋποθέσεις ενίσχυσης, την πολυλειτουργικότητα, την ποιότητα της ευρωπαϊκής παραγωγής, τη συνεισφορά στην καταπολέμηση της αλλαγής του κλίματος, την επισιτιστική ανεξαρτησία και τις μελλοντικές προκλήσεις για τον επισιτισμό ενός παγκόσμιου πληθυσμού που αναμένεται να ανέλθει στα εννέα δισεκατομμύρια το 2050·
53. ζητεί την ενίσχυση της κοινοτικής προτίμησης προκειμένου να διασφαλιστεί για τους ευρωπαϊούς καταναλωτές η εγγύηση της ποιότητας, από υγειονομική και περιβαλλοντική άποψη, των προϊόντων που αγοράζουν και να αποζημιωθούν οι ευρωπαίοι γεωργοί οι οποίοι υφίστανται τον ανταγωνισμό τρίτων χωρών που δεν τηρούν το ίδιο επίπεδο υγειονομικών, περιβαλλοντικών και κοινωνικών απαιτήσεων·
54. επισημαίνει ότι πρέπει να παρασχεθούν στους νέους γεωργούς οι καλύτερες δυνατές συνθήκες για να επωφεληθούν των πλεονεκτημάτων που απορρέουν από μια μεγαλύτερη ελαστικότητα της ζήτησης αγαθών και υπηρεσιών που προέρχονται από τη γεωργική δραστηριότητα, μαζί με ένα μεγαλύτερο άνοιγμα των αναδυόμενων σε διεθνές επίπεδο αγορών, ενόψει της ολοκλήρωσης των πολυμερών διαπραγματεύσεων· θεωρεί συνεπώς σημαντικό να διαπραγματευτεί η Επιτροπή, στο πλαίσιο του ΠΟΕ, μια συμφωνία η οποία θα παρέχει επαρκές περιθώριο στον γεωργικό τομέα προκειμένου να παραμείνει ανταγωνιστικός σε σχέση με τις τρίτες χώρες και η οποία, κατ' αυτόν τον τρόπο, θα εγγυάται ένα μέλλον στους νέους γεωργούς· προσθέτει ότι η συνεκτίμηση, σε αυτό το πλαίσιο, των μη εμπορικών προκλήσεων, έχει κεφαλαιώδη σημασία·
55. εκτιμά ότι οι νέοι γεωργοί θα πρέπει να μπορούν να αντιμετωπίσουν τους ξένους ανταγωνιστές τους επί ίσοις όροις· ζητεί ως εκ τούτου από την Επιτροπή να μεριμνήσει ώστε να παραχωρηθεί προτεραιότητα στην αναγνώριση ως κριτηρίων εισαγωγής παραγόντων μη εμπορικού χαρακτήρα στο πλαίσιο των πολυμερών και διμερών εμπορικών διαπραγματεύσεων·
56. επισημαίνει ότι με προοπτική έναν μεσοπρόθεσμο και μακροπρόθεσμο προγραμματισμό, η νέα γενιά γεωργών αναλαμβάνει τις ευθύνες της για την αντιμετώπιση της αλλαγής του κλίματος, ενεργεί με φιλικό προς το περιβάλλον τρόπο

και, παρέχοντας εναλλακτικές πηγές ενέργειας που σέβονται το περιβάλλον, ιδίως μέσω της παραγωγής βιομάζας και της εκμετάλλευσης εγκαταστάσεων παραγωγής βιοαερίου, συνεισφέρει ενεργά στη διατήρηση του περιβάλλοντος και στη μείωση των εκπομπών CO₂.

57. επισημαίνει ότι οι νέοι αγρότες βρίσκονται αντιμέτωποι με τη διπλή πρόκληση αφενός να θέσουν σε εφαρμογή τα μέτρα εκείνα που θα βελτιώσουν τις γεωργικές πρακτικές προς την κατεύθυνση της αειφορίας αλλά και της βιωσιμότητας και αφετέρου να αποκαταστήσουν τον ρόλο της γεωργίας ως κομβικού διαχειριστή των στοιχείων του περιβάλλοντος και συνεπώς ως τομέα αιχμής για την αντιμετώπιση των κλιματικών αλλαγών· τονίζει ότι, προς την κατεύθυνση αυτή, απαιτούνται μακροπρόθεσμες και αειφόρες προοπτικές των πολιτικών και μέτρων για τους νέους αγρότες, καθώς και χρηματοδοτική στήριξη της προσπάθειάς τους για την προστασία του περιβάλλοντος·
58. επισημαίνει ότι ο γεωργικός και ο δασικός τομέας αποτελεί το μοναδικό παράδειγμα οικονομικής δραστηριότητας που μέσω της διαδικασίας φωτοσύνθεσης της χλωροφύλλης, κατορθώνει να συλλαμβάνει το διοξείδιο του άνθρακα, γεγονός το οποίο ενισχύει την ανάγκη διατήρησης των γεωργικών δραστηριοτήτων·
59. υπογραμμίζει τη σημασία που έχει να δοθούν κατευθύνσεις στην εφαρμοσμένη έρευνα στο γεωργικό τομέα υπό το πρίσμα της μεταρρύθμισης της ΚΓΠ, προωθώντας τις μεταφορές τεχνολογίας και βελτιώνοντας την πρόσβαση των γεωργών στα αποτελέσματα της έρευνας και στις τελευταίες καινοτομίες σχετικά με τις μεθόδους και τα εργαλεία παραγωγής· θεωρεί απαραίτητη την ευκολότερη πρόσβαση των ευρωπαϊκών γεωργών στα αποτελέσματα της έρευνας μέσω της δημιουργίας δικτύων ανταλλαγών δεδομένων, προερχόμενων από αυτές τις εργασίες και χάρη στον συντονισμό της έρευνας σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο·
60. διαπιστώνει ότι η ανταλλαγή μεταξύ της επιστήμης και των χρηστών της αποτελεί απόλυτη αναγκαιότητα, προκειμένου να εφαρμοστούν στην πράξη τα αποτελέσματα της έρευνας και η έρευνα να μπορέσει να ανταποκριθεί στις ανάγκες του γεωργικού τομέα·
61. υπογραμμίζει το οικονομικό (βελτίωση της παραγωγικότητας) και περιβαλλοντικό (εκσυγχρονισμός των γνώσεων σε σχέση με τις οικολογικές πρακτικές) ενδιαφέρον που έχει για την Ένωση το να στηριχθεί έντονα η διά βίου επαγγελματική κατάρτιση των γεωργών· ενθαρρύνει κυρίως τα προγράμματα που ευνοούν την κινητικότητα των νέων γεωργών εντός της Ένωσης (μεταξύ των οποίων το Leonardo)· επιμένει ιδιαίτερα στην ανάγκη δημιουργίας μέσων που θα επιτρέπουν στους τελευταίους να απουσιάσουν από την εκμετάλλευσή τους κατά τη διάρκεια της παρεχόμενης κατάρτισης·
62. προτείνει την κατάρτιση ενός προγράμματος ανταλλαγής ορθών πρακτικών στον τομέα της γεωργίας υπέρ των νέων γεωργών·
63. κρίνει αναγκαία την κατάρτιση ενός προγράμματος ανταλλαγών για νέους γεωργούς, το οποίο θα είναι κατάλληλο για τη διευκόλυνση της συγκέντρωσης των ορθών πρακτικών·
64. προτείνει τη διατήρηση, τη βελτίωση και την εξάπλωση των πρακτικών παραγωγής που

συνδέονται με τις ιδιομορφίες του εδάφους και την πολιτιστική κληρονομιά των ευρωπαϊών γεωργών·

65. εκτιμά ότι το ζήτημα της διατήρησης της εγγείου ιδιοκτησίας συνδέεται άρρηκτα με το ζήτημα της εγκατάστασης των νέων στον γεωργικό τομέα και ότι θα πρέπει να χαραχθεί μια πολιτική η οποία θα επιτρέπει να δοθεί προτεραιότητα στους νέους που εγκαθίστανται στο πλαίσιο της διάθεσης των εκτάσεων· καλεί την Επιτροπή να υποβάλει έκθεση σχετικά με την έγγειο ιδιοκτησία στο πλαίσιο της ανάληψης εκμεταλλεύσεων από τους νέους·
66. είναι της άποψης ότι θα ήταν σκόπιμο οι εγκαταστάσεις σε εταιρικές μορφές να συνοδευτούν από τη θέσπιση ειδικών μέτρων για αυτού του είδους την εγκατάσταση τα οποία θα επιτρέπουν όχι μόνο τον περιορισμό του κόστους εγκατάστασης για τους νέους, αλλά και μια οργάνωση της εργασίας η οποία θα ευνοεί τη βιωσιμότητα των εκμεταλλεύσεων·
67. ζητεί τη θέσπιση ενός ευρωπαϊκού παρατηρητηρίου εγκατάστασης και μεταβίβασης των γεωργικών εκμεταλλεύσεων και των αγροτικών εδαφών·
68. συνιστά την εισαγωγή περισσότερης ευελιξίας στις διαδικασίες εγκατάστασης και μεταβίβασης των εκμεταλλεύσεων μέσω των ακόλουθων μηχανισμών: προοδευτική εγκατάσταση, συνεκτίμηση της αναγνώρισης προηγούμενων και εμπειρικών γνώσεων του υποψηφίου προς εγκατάσταση όταν αυτός δεν διαθέτει το απαιτούμενο επίπεδο κατάρτισης, παρέκκλιση λόγω ηλικίας όταν ο υποψήφιος υποβάλει βιώσιμο σχέδιο εγκατάστασης κυρίως σε μειονεκτούσες γεωργικές περιοχές, κ.λπ.·
69. θεωρεί αναγκαία τη θέσπιση μέτρων που αποσκοπούν στη στήριξη, τη συνδρομή και την παροχή συμβουλών προς νέους γεωργούς στο πλαίσιο του καθεστώτος ενισχύσεων εγκατάστασης, θέτοντας ως στόχους την αύξηση του αριθμού των επιτυχών εγκαταστάσεων και, παράλληλα, την ελαχιστοποίηση ή την εξάλειψη των περιπτώσεων εγκατάλειψης ή πτώχευσης·
70. προτείνει τη θέσπιση ευρωπαϊκού έτους διαλόγου μεταξύ των πόλεων και της υπαίθρου·
71. καλεί την Επιτροπή να στηρίξει γενικότερα τους νέους γεωργούς που επιθυμούν να ξεκινήσουν εφαρμόζοντας μια αξιόπιστη πολιτική, διοικητικές διαδικασίες προσαρμοσμένες στην πραγματικότητα και ένα μέγιστο ποσοστό στήριξης στη διοίκηση της επιχείρησης·
72. καλεί την Επιτροπή να υποβάλει, εντός ευλόγου προθεσμίας, έκθεση προόδου σχετικά με την κατάσταση των νέων γεωργών και να διεξάγει διαβουλεύσεις με τις ενδιαφερόμενες οργανώσεις νέων γεωργών·
73. υπογραμμίζει την αναγκαιότητα υποστήριξης των νέων γεωργών κατά τα έτη μετά την εγκατάστασή τους και της πρόβλεψης ειδικού κονδυλίου, το οποίο θα τους βοηθήσει να ξεπεράσουν τυχόν απρόοπτα κατά την εγκατάστασή τους, όπως ένα σοβαρό κλιματικό φαινόμενο επιβλαβές για την παραγωγή ή μεγάλη αύξηση των εξόδων·

74. καλεί την Επιτροπή να εξετάσει μεθόδους οι οποίες θα επιτρέπουν την ανταλλαγή ορθών πρακτικών στο πλαίσιο των καινοτόμων τεχνικών παραγωγής και διαχείρισης των εκμεταλλεύσεων μεταξύ των νέων γεωργών ολόκληρης της Ευρώπης·
75. αναθέτει στον Πρόεδρό του να διαβιβάσει το παρόν ψήφισμα στο Συμβούλιο και στην Επιτροπή.

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

Εισαγωγή

Με την ολοκλήρωση της μεταρρύθμισης της ΚΓΠ, οι προοπτικές για μια ευρωπαϊκή γεωργία βασιζόμενη στο πολυλειτουργικό μοντέλο και σε μια μεγαλύτερη ανταγωνιστικότητα αποτελούν το σενάριο εκκίνησης για το οποίο το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο επέδειξε ιδιαίτερο ενδιαφέρον, σε σχέση με τους νέους γεωργούς.

Κατόπιν πρότασης του εισηγητή, ξεκίνησε ένας προβληματισμός στο πλαίσιο του οποίου επιθυμούμε να καταδειχθούν οι προκλήσεις τις οποίες καλούνται να αντιμετωπίσουν οι νέοι γεωργοί. Στο πλαίσιο αυτό, το Κοινοβούλιο οργάνωσε μια δημόσια ακρόαση με στόχο την επικέντρωση στις προβληματικές και τις ευκαιρίες που πρέπει να αντιμετωπίσουν οι νέοι γεωργοί εντός της μεταρρυθμισμένης ΚΓΠ.

Σκοπός της έκθεσης

Στόχος είναι η ευαισθητοποίηση των ενδιαφερόμενων μερών στη σημασία που έχει η απόδοση προτεραιότητας στις πρωτοβουλίες υπέρ των νέων επιχειρήσεων, με την διττή πρόθεση να επιλυθούν τα προβλήματα διαρθρωτικού και ρυθμιστικού χαρακτήρα. Τα αποτελέσματα που έχουν επιτευχθεί με τον ισχύοντα νομοθετικό προσανατολισμό σε κοινοτικό και εθνικό επίπεδο, δείχνουν την ανάγκη να συνεχισθούν οι πρωτοβουλίες υπέρ των επιχειρήσεων νέων και των νέων επιχειρηματιών. Κύριος στόχος είναι να ευνοηθεί συγκεκριμένα η πρόσβαση των νέων στον αγροεπισιτιστικό τομέα, υλοποιώντας ταυτόχρονα μια εναλλαγή των γενεών που θα εξασφαλίζει τον μεγαλύτερο δυναμισμό στον κλάδο.

Σημερινό σενάριο

Η ευρωπαϊκή γεωργία καλείται σήμερα να εκπληρώσει πολλαπλά καθήκοντα και συγκεκριμένα την παραγωγή τροφίμων ποιότητας, της διασφάλιση της ασφάλειας των τροφίμων, την προστασία του περιβάλλοντος (ύδατα και έδαφος), το τοπίο, καθώς και τη διατήρηση και διάδοση των τοπικών πολιτιστικών παραδόσεων. Για το λόγο αυτό, η προσοχή των παραγόντων του κλάδου, των μελετητών και των πολιτικών παραγόντων επικεντρώθηκε κατά τα τελευταία έτη όχι μόνο σε θέματα που συνδέονται με την αποτελεσματικότητα και τις ικανότητες ανταγωνισμού των διαφόρων αγροεπισιτιστικών κλάδων, αλλά και στις πολλαπλές λειτουργίες της γεωργίας και το ρόλο που διαδραματίζει ο πρωτογενής τομέας ως βασικό στοιχείο της ανάπτυξης της υπαίθρου, σε πλήρως βιώσιμη μορφή. Στο πλαίσιο αυτό, οι επιχειρήσεις νέων θα πρέπει να αντιμετωπίσουν τις προκλήσεις που προέρχονται από ένα μεγαλύτερο άνοιγμα της αγοράς σε διεθνές επίπεδο και να αναλάβουν τις ευθύνες τους σε σχέση με την αντιμετώπιση της αλλαγής του κλίματος, οι συνέπειες της οποίας είναι όλο και πιο φανερές σε επίπεδο περιβάλλοντος.

Εξαιτίας ωστόσο των διαρθρωτικών δυναμικών στις περιοχές της υπαίθρου, ο πρωτογενής την τομέας αντιμετωπίζει δυσκολίες ως προς την εκπλήρωση των προαναφερθέντων καθηκόντων. Στην ΕΕ, ιδιαίτερα, καταγράφεται πλέον από χρόνια μια τάση εγκατάλειψης της υπαίθρου, που είναι εμφανής σε επιμέρους πλαίσια, μαζί με μια συνεχιζόμενη διαδικασία γήρανσης του πληθυσμού της υπαίθρου. Άνω του 50% των κοινοτικών εκμεταλλεύσεων διοικούνται από γεωργούς ηλικίας άνω των 55 ετών, ενώ το 25% των εκμεταλλεύσεων διοικείται από γεωργούς ηλικίας άνω των 65. Οι πλέον κρίσιμες καταστάσεις παρατηρούνται

ιδιαίτερα στις νότιες χώρες της Ένωσης. Οι κοινοτικοί γεωργοί ηλικίας κάτω των 35 ετών αποτελούν το 7,6% μόλις τον ιδιοκτητών. Στην Αυστρία και τη Γερμανία, ιδιαίτερα, οι νέοι γεωργοί αντιπροσωπεύουν το 17% περίπου του συνόλου, στη Φιλανδία και το Βελγίου άνω του 14% και στη Γαλλία και την Ιρλανδία, το 12% περίπου. Στις χώρες της Μεσογείου παρατηρείται το χαμηλότερο επίπεδο παρουσίας νέων, ιδιαίτερα στην Πορτογαλία με 3,7% και στην Ιταλία με 5,2%.

Είναι επομένως σκόπιμες πολιτικές που θα προωθηθούν κατά προτεραιότητα την ένταξη των νέων σε μια πολυλειτουργική γεωργία. Οι νέοι διαχειρίζονται εκμετάλλευσης που κατά μέσο όρο είναι αποδοτικότερες επιδεικνύοντας μια μεγαλύτερη ευαισθησία για την υιοθέτηση καινοτόμων επιλογών, οικολογικών γεωργικών πρακτικών και περισσότερο ανοικτό πνεύμα σε σχέση με τις επιταγές της αγοράς.

Το κοινοτικό ενδιαφέρον για τους νέους γεωργούς ανάγεται τόσο στο γενικότερο πλαίσιο της προώθησης των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, τόσο στο καθαρά τομεακό πλαίσιο της αναγνώρισης του πολυλειτουργικού ρόλου της γεωργίας. Στην ΕΕ, η εγκατάσταση και η παραμονή των νέων στο γεωργικό τομέα μπορεί να ευνοηθεί τόσο με τη χρήση «οριζοντίων» μέσων στήριξης (που αφορούν δηλαδή το σύνολο των γεωργών, όπως π.χ. οι ενισχύσεις που χορηγούνται για την υλοποίηση επενδύσεων στις εκμεταλλεύσεις), όσο και με ειδικές διατάξεις που προορίζονται για δυνάμει δικαιούχους ηλικίας κάτω των 40 ετών.

Τα κοινοτικά μέσα που προορίζονται ειδικά για τους νέους επιχειρηματίες στον τομέα της γεωργίας εντάσσονται σε δύο κατηγορίες:

1. μέτρα στήριξης συγχρηματοδοτούμενα από το ΕΓΤΑΑ·
2. μέτρα που προβλέπονται από τα κοινοτικά προγράμματα κατάρτισης και έρευνας και άλλες παρεμβάσεις τις οποίες διαχειρίζεται άμεσα η ΕΕ που αφορούν μεταξύ άλλων και τους νέους γεωργούς, όπως οι πολιτικές πρόωρης συνταξιοδότησης.

Η πρώτη κατηγορία μέτρων συνδέεται πιο άμεσα με τη γεωργία, δεν προβλέπει όμως έναν ειδικό κανονισμό για τους νέους και ιδιαίτερα, δεν καθιστά υποχρεωτική την εφαρμογή μέτρων υπέρ των νέων.

Το Κεφάλαιο Ι άρθρο 20 του κανονισμού (ΕΚ)1698/2005 προβλέπει ενισχύσεις για τη διευκόλυνση της πρώτης εγκατάστασης νέων γεωργών με την ιδιότητα του επικεφαλής της εκμετάλλευσης. Στο πλαίσιο αυτό αποδίδεται ιδιαίτερη αξία στα αναπτυξιακά προγράμματα (επενδύσεων και προβλεπόμενων δραστηριοτήτων) πού με τη χρήση ειδικών δεικτών είναι δυνατόν να αποδειχθεί το εφικτό και η αποδοτικότητα των ενεργειών προς χρηματοδότηση.

Οι ενισχύσεις για την εγκατάσταση μπορούν να συνίστανται:

- σε μια ενιαία πριμοδότηση, μέγιστου αποδεκτού ύψους 25.000 €·
- σε μια επιδότηση επιτοκίου για τα δάνεια που συνήφθησαν με σκοπό την κάλυψη των δαπανών οι οποίες προκύπτουν από την εγκατάσταση (το ποσό που ισοδυναμεί με την κεφαλαιοποιημένη αξία της επιδότησης αυτής δεν μπορεί να υπερβαίνει την τιμή της ενιαίας πριμοδότησης).

Σε σχέση με τη στήριξη της επαγγελματικής κατάρτισης και της ενημέρωσης, το άρθρο 20

του κανονισμού (ΕΚ)1698/2005 προβλέπει την προώθηση πρωτοβουλιών με στόχο την προαγωγή της γνώσης και τη διάδοση καινοτόμων πρακτικών, ιδίως δε, πρέπει να προετοιμαστούν οι γεωργοί για ένα νέο ποιοτικό προσανατολισμό της παραγωγής, στην εφαρμογή μεθόδων παραγωγής που θα συμβιβάζονται καλύτερα με τη διατήρηση και τη βελτίωση του εδάφους και θα ανταποκρίνονται στις ανάγκες του καταναλωτή, καθώς επίσης θα πρέπει να τους δοθεί η αναγκαία κατάρτιση προκειμένου να διαχειριστούν μια οικονομικά αποδοτική γεωργική εκμετάλλευση.

Σύμφωνα με όσα προβλέπει το άρθρο 20 του κανονισμού (ΕΚ)1698/2005, οι ενισχύσεις για την πρόωρη συνταξιοδότηση μπορούν να συνίστανται:

- σε μια μέγιστη στήριξη ύψους 180.000 € οι υπέρ των γεωργών που αποφασίζουν να εγκαταλείψουν τη γεωργική δραστηριότητα και να παραχωρήσουν την εκμετάλλευση σε έναν άλλο γεωργό·
- σε μια μέγιστη στήριξη ύψους 40.000 € υπέρ των εργαζομένων στον τομέα της γεωργίας που αποφασίζουν να εγκαταλείψουν οριστικά τη γεωργική δραστηριότητα κατά τη στιγμή της παραχώρησης. Η στήριξη μπορεί να χορηγείται για μέγιστο χρονικό διάστημα 15 ετών.

Προβληματική και δυνατότητες

Υπό το πρίσμα των αναλυθέντων στοιχείων, τα κρίσιμα σημεία αφορούν καταρχήν τα προβλήματα που συνδέονται με το υψηλό κόστος εγκατάστασης των νέων γεωργών. Εξακολουθούν ιδιαίτερα να υφίστανται εμπόδια για την πρόσβαση στις πιστώσεις και δυσκολία παροχής των εγγυήσεων που απαιτούνται από τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, με ιδιαίτερη αναφορά στις τραπεζικές εγγυήσεις. Οι δυσκολίες αυξάνονται από τις διάφορες δυνατότητες που παρέχει το πιστωτικό σύστημα στους γεωργούς στα διάφορα κράτη μέλη. Ως εκ τούτου, το υψηλό ποσοστό χρέωσης των νέων γεωργών, καθιστά σε πολλές περιπτώσεις μάταιες τις προσπάθειες που καταβάλλονται με τη χορήγηση της πριμοδότησης πρώτης εγκατάστασης και εξάλλου, ελαχιστοποιεί τα αποτελέσματα που επιτυγχάνονται βάσει των κανονισμών για τις κρατικές ενισχύσεις στους οποίους προσφεύγουν πολλά κράτη μέλη.

Σε σχέση με το πρόβλημα που συνδέεται με τη χορήγηση της πριμοδότησης για εγκατάσταση και τον πιθανό επακόλουθο κατακερματισμό της παραγωγικής μονάδας στην περίπτωση διαδοχής από κληρονόμους, είναι δυνατή η επίτευξη εξοικονόμησης στόχου αντί της εξοικονόμησης κλίμακας. Τούτο συμβαίνει στην περίπτωση εκμεταλλεύσεων η οικονομική διάσταση των οποίων δεν επιδρά κατ' ανάγκην στο εισόδημα και που σε πολλές περιπτώσεις αποτελούν ένα είδος πλούτου από πλευράς ποικιλίας και ιδιομορφίας. Με βάση τις νέες κατευθυντήριες γραμμές της ΚΓΠ, τέτοιου είδους ευκαιρίες ρέπει να ενθαρρύνονται, αξιοποιώντας τους ποιοτικούς παράγοντες της ευρωπαϊκής γεωργίας. Στο πλαίσιο αυτό, θα μπορούσαν να προβλεφθούν κίνητρα κάθε μορφής με στόχο να ευνοηθεί η διαχείριση των γεωργικών πόρων και σε εταιρικές μορφές όπως:

- ετερόρρυθμος εταιρεία (ΕΕ)·
- απλή ομόρρυθμος εταιρεία (ΑΟΕ)·
- ομόρρυθμος μετοχική εταιρεία (ΟΜΕ)·
- ανώνυμος εταιρεία (ΑΕ)·
- εταιρεία περιορισμένης ευθύνης (ΕΠΕ)·

- συνεταιριστική εταιρεία (ιδιαίτερα εκείνες μικρών διαστάσεων από πέντε έως οκτώ εταίρους). Εξάλλου, στην πλειοψηφία των περιπτώσεων η παραχώρηση ενός αγαθού υπό μορφήν διαδοχής σε κληρονόμους δεν συνεπάγεται έναν κατακερματισμό της παραγωγικής μονάδας.

Στο πλαίσιο αυτό, θεωρείται ότι κατά την εκπόνηση των προγραμμάτων ανάπτυξης της υπαίθρου, η παροχή κινήτρων για την πρώτη εγκατάσταση θα έπρεπε να αποτελεί υποχρεωτικό μέτρο, με σκοπό να δοθεί συγκεκριμένα προτεραιότητα στις πρωτοβουλίες υπέρ των νέων επιχειρήσεων. Εξάλλου, σε σχέση με τις οι επιχειρηματικές δραστηριότητες των γυναικών, η κατάρτιση και η διοικητική ανάπτυξη των γυναικών καθώς και η εξύψωση των επαγγελματικών προσόντων των γυναικών επιχειρηματιών θα πρέπει κατά προτίμηση να απευθύνονται σε νέες επιχειρήσεις τις οποίες διαχειρίζονται ως επί το πλείστον γυναίκες και συγκεκριμένα:

- μεμονωμένες εταιρείες ή εταιρείες τις οποίες διαχειρίζονται γυναίκες σε ποσοστό τουλάχιστον 60%·
- εταιρείες νομικών προσώπων και συνεταιρισμοί που αποτελούνται από γυναίκες·
- εταιρείες κεφαλαίου με ποσοστό συμμετοχής των γυναικών κατά τα δύο τρίτα τουλάχιστον.

Σε σχέση με τη δυνατότητα αξιοποίησης των παραγωγών και των υπηρεσιών που μπορούν να προσφέρουν οι γεωργικές δραστηριότητες και ιδιαίτερα οι επιχειρήσεις νέων, τονίζεται ότι οι πολιτικές ποιότητας μπορούν να αποτελέσουν τον καταλύτη για τη διείσδυση των προϊόντων με υψηλό βαθμό ιδιομορφίας στις παλαιές αγορές και να ευνοηθεί η προσέγγιση στις νέες. Ένας μεγαλύτερος δεσμός και μια καλύτερη συσχέτιση των γεωργικών προϊόντων με την περιοχή επιτρέπει την υλοποίηση περαιτέρω προστιθέμενης αξίας, ως αποτέλεσμα ενός πολιτιστικού και καλλιεργητικού πλούτου των νέων ευρωπαϊών γεωργών. Η δυνατότητα αυτή θα έπρεπε ως εκ τούτου να τύχει της αναγνώρισης του κεφαλαίου που επενδύεται για το κοινωνικό συμφέρον. Οι νέοι γεωργοί που διακρίνονται από μια υψηλή δυναμικότητα και τάση προς την καινοτομία θα μπορούσαν να επιτύχουν μια μεγαλύτερη ανταγωνιστικότητα εάν τους δοθεί προτεραιότητα σε σχέση με την πρόσβαση στα προγράμματα προώθησης και διάδοσης. Τα προγράμματα ιδιαίτερα προώθησης με διακρατικό χαρακτήρα και που αφορούν πολλά προϊόντα, στα οποία συμμετέχουν ως επί το πλείστον οι επιχειρήσεις νέων, θα μπορούσαν να λαμβάνουν μεγαλύτερη βοήθεια σε κοινοτικό επίπεδο περνώντας από το 50% στο 60% της συνεισφοράς, όπως προβλέπεται σήμερα για τα οπωροκηπευτικά προϊόντα. Στην εσωτερική αγορά, οι δράσεις ενημέρωσης σχετικά με τα γεωργικά και τα αγροεπιτιστιστικά προϊόντα θα μπορούσαν να κατευθυνθούν ειδικά στους νέους σχολικής ηλικίας, εκθέτοντας, πέραν των συμβατικών παραμέτρων, όπως η ασφάλεια των τροφίμων και οι μεθοδολογίες παραγωγής που σέβονται το περιβάλλον και την παράδοση, τα ευεργετικά αποτελέσματα που συνδέονται με την κατανάλωση ενός συγκεκριμένου προϊόντος και τις διαιτολογικές ενδείξεις. Κατά αυτή την έννοια θα ήταν δυνατόν αφενός να ευνοηθεί η κατανάλωση υγιών προϊόντων και αφετέρου η προώθηση ενός ισορροπημένου τρόπου ζωής.

Όσον αφορά τις πολυμερείς διαπραγματεύσεις και ενόψει ενός μεγαλύτερου ανοίγματος των αγορών των τρίτων χωρών, οι νέοι γεωργοί θα πρέπει να διαθέτουν πληροφορίες και μέσα αξιολόγησης προκειμένου να εκτιμήσουν την τάση των αγορών. Αναφορικά με τους παρατηρητές όσον αφορά το επιχειρηματικό πνεύμα των νέων θα μπορούσε να δημιουργηθεί ένα μέσον για την επίτευξη του στόχου αυτού.

Σε σχέση με το θέμα της διατροφικής παιδείας (εκτός υγειονομικής), τονίζεται ότι οι ειδικές γνώσεις που κατέχει ο γεωργός ο όπως οι τεχνολογίες παραγωγής, τα ποιοτικά χαρακτηριστικά και τα χαρακτηριστικά αγοράς των παραγομένων αγαθών, η γνώση του φυσικού βιοτόπου και η καλλιέργεια που συνδέεται με έναν συγκεκριμένο παραγωγικό κλάδο, αποτελούν ένα κεφάλαιο που μπορεί να αξιοποιηθεί και να διαδοθεί. Στόχος είναι η προώθηση ειδικών χαρακτηριστικών ενός συγκεκριμένου γεωργικού προϊόντος προκειμένου να ευνοηθεί μια ορθή επισιτιστική και περιβαλλοντική παιδεία που μπορεί να συνοψιστεί σε μία μόνο έννοια, δηλαδή την καλλιέργεια που διατρέφει. Στο πλαίσιο αυτό, η ευρωπαϊκή γεωργία αποτελεί ένα μοναδικό μοντέλο η διάδοση του οποίου θα μπορεί να ανατεθεί στους νέους γεωργούς.

Ο γεωργικός και βασικός τομέας συμβάλλουν στην απορρόφηση από το έδαφος του διοξειδίου του άνθρακα μέσω της διαδικασίας φωτοσύνθεσης της χλωροφύλλης και επιτρέπουν την υλοποίηση του κύκλου του άνθρακα μεταξύ βιόσφαιρας και γεώσφαιρας. Οι νέοι γεωργοί θα είναι εξ ορισμού οι υπεύθυνοι για το μέλλον της ευρωπαϊκής γεωργίας και θα πρέπει να αντιμετωπίσουν τις προκλήσεις της αλλαγής του κλίματος. Η αναγνώριση των δυνατοτήτων της προάσπισης του περιβάλλοντος που αποδίδονται στον γεωργικό τομέα πρέπει να μεταφραστεί, με τα αναγκαία μέσα, σε συγκεκριμένες ενέργειες διατήρησης και επέκτασης των γεωργικών εκτάσεων.

Η υποστήριξη της εφαρμοσμένης έρευνας στο γεωργικό τομέα θα πρέπει να προσανατολίζεται με όλο και καλύτερο τρόπο στις νέες ανάγκες, εις τρόπον ώστε να λαμβάνεται υπόψη η πολυτομεακή προσέγγιση των γεωργικών δραστηριοτήτων.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΤΗΣ ΤΕΛΙΚΗΣ ΨΗΦΟΦΟΡΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Ημερομηνία έγκρισης	6.5.2008
Αποτέλεσμα της τελικής ψηφοφορίας	+: 28 -: 0 0: 0
Βουλευτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Vincenzo Aita, Peter Baco, Bernadette Bourzai, Luis Manuel Capoulas Santos, Giuseppe Castiglione, Giovanna Corda, Joseph Daul, Albert Deß, Carmen Fraga Estévez, Ιωάννης Γκλαβάκης, Lutz Goepel, Friedrich-Wilhelm Graefe zu Baringdorf, Lily Jacobs, Elisabeth Jeggle, Heinz Kindermann, Véronique Mathieu, Rosa Miguélez Ramos, James Nicholson, Neil Parish, María Isabel Salinas García, Agnes Schierhuber, Willem Schuth, Czesław Adam Siekierski, Donato Tommaso Veraldi, Janusz Wojciechowski, Andrzej Tomasz Zapałowski
Αναπληρωτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Liam Aylward, Esther De Lange, Ilda Figueiredo, Gábor Harangozó, Wiesław Stefan Kuc, Astrid Lulling, Kyösti Virrankoski